

Leasú 35**Hermann Tertsch**

thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil**A9-0424/2023****Nacho Sánchez Amor**

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin**Aithris F***Tairiscint i gcomhair rúin*

F. de bhrí go bhfuil níos mó dúshlán á thabhairt don ord idirnáisiúnta atá bunaithe ar rialacha ag gníomhaithe éagsúla **atá**, ag obair ina n-aonar nó trí ghníomhaíocht chomhbheartaithe, ag iarraidh an bonn a bhaint d'eagraíochtaí iltaobhacha agus cur chun feidhme an dlí daonnúil idirnáisiúnta agus an dlí um chearta an duine a threascairt, dul timpeall orthu nó bac a chur orthu; de bhrí go bhfuil ionramháil faisnéise agus ar chur isteach ar fhaisnéis mar chuid den armlann a úsáideann gníomhaithe uathlathacha chun brú a chur ar luachanna agus noirm dhaonlathacha, ag creimeadh seiceálacha ar mhí-úsáid cumhachta, ag méadú minicíocht agus déine sárúithe ar chearta an duine agus cur srian ar spásanna don tsochaí shibhialta, na meáin neamhspleácha agus gluaiseachtaí daonlathacha de chuid an fhreasúra;

Leasú

F. de bhrí go bhfuil níos mó dúshlán á thabhairt don ord idirnáisiúnta atá bunaithe ar rialacha ag gníomhaithe éagsúla, **lena n-áirítear rialtais, amhail, go háirithe, Cónaidhm na Rúise, Daon-Phoblacht na Síne, Poblacht Ioslamach na hIaráine, Poblacht Chúba agus Poblacht Bholavarach Veiniséala; de bhrí go bhfuil na gníomhaithe sin**, ag obair ina n-aonar nó trí ghníomhaíocht chomhbheartaithe, ag iarraidh an bonn a bhaint d'eagraíochtaí iltaobhacha agus cur chun feidhme an dlí daonnúil idirnáisiúnta agus an dlí um chearta an duine a threascairt, dul timpeall orthu nó bac a chur orthu; de bhrí go bhfuil ionramháil faisnéise agus ar chur isteach ar fhaisnéis mar chuid den armlann a úsáideann gníomhaithe uathlathacha chun brú a chur ar luachanna agus noirm dhaonlathacha, ag creimeadh seiceálacha ar mhí-úsáid cumhachta, ag méadú minicíocht agus déine sárúithe ar chearta an duine agus cur srian ar spásanna don tsochaí shibhialta, na meáin neamhspleácha agus gluaiseachtaí daonlathacha de chuid an fhreasúra;

Or. en

Leasú 36

Hermann Tertsch, Jorge Buxadé Villalba, Karol Karski
thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil

A9-0424/2023

Nacho Sánchez Amor

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin**Aithris G***Tairiscint i gcomhair rúin*

G. de bhrí go bhfuil méadú tagtha ar líon na n-uathlathas, le 70 % de dhaonra an domhain anois ag maireachtáil faoi riail fhorlámhach de réir Ollscoil Gothenburg¹³; de bhrí go bhfuil cúlsleamhnú daonlathach tagtha chun bheith ina threocht shainithe dhomhanda sa pholaitíocht agus áirítear leis daonlathais bhunaithe, a bhfuil fadhbanna fós acu maidir le polarú polaitiúil, mífheidhmiú institiúideach agus bagairtí ar shaoirsí sibhialta; de bhrí go bhfuil an méadú ar an t-údarásaíochas, an neamhliobrálachas agus ar threochtaí frithghníomhaithe ar fud an domhain, lena n-áirítear san Aontas Eorpach, ina bhgairt ar an ord domhanda riailbhunaithe, ar chosaint agus ar chur chun cinn chearta an duine agus an daonlathais sa domhan, chomh maith leis na luachanna agus na prionsabail ar a bhfuil an tAontas fothaithe;

Leasú

G. de bhrí go bhfuil méadú tagtha ar líon na n-uathlathas, le 70 % de dhaonra an domhain anois ag maireachtáil faoi riail fhorlámhach de réir Ollscoil Gothenburg¹³; de bhrí go bhfuil cúlsleamhnú daonlathach tagtha chun bheith ina threocht shainithe dhomhanda sa pholaitíocht agus áirítear leis daonlathais bhunaithe, a bhfuil fadhbanna fós acu maidir le polarú polaitiúil, mífheidhmiú institiúideach agus bagairtí ar shaoirsí sibhialta; de bhrí go bhfuil an méadú ar an t-údarásaíochas, an neamhliobrálachas agus ar threochtaí frithghníomhaithe ar fud an domhain, lena n-áirítear san Aontas Eorpach, ina bhgairt ar an ord domhanda riailbhunaithe, ar chosaint agus ar chur chun cinn chearta an duine agus an daonlathais sa domhan, chomh maith leis na luachanna agus na prionsabail ar a bhfuil an tAontas fothaithe; ***de bhrí gur bagairt an-tromchúiseach í an Rúis ar chobhsaíocht na ndaonlathas in AE, agus mífhaisnéis agus bréagnuacht i bhfeachtais toghcháin á scaipeadh aici agus círéibeacha agus gníomhartha sceimhlitheoireachta a mhaoiniú chun tacú le gluaiseachtaí neamhspleáchais, amhail an iarracht ar coup d'état in 2017 i réigiún Spáinneach na Catalóine;***

¹³ Ollscoil Gothenburg, The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope [Tá an domhan ag éirí níos forlámhaí - ach tá dóchas ann], an 2 Márta 2023
<https://www.gu.se/ga/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope>.

¹³ Ollscoil Gothenburg, The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope [Tá an domhan ag éirí níos forlámhaí - ach tá dóchas ann], an 2 Márta 2023
<https://www.gu.se/ga/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope>.

Or. en

Leasú 37

Hermann Tertsch, Karol Karski
thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil

A9-0424/2023

Nacho Sánchez Amor

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin**Aithris G***Tairiscint i gcomhair rúin*

G. de bhrí go bhfuil méadú tagtha ar líon na n-uathlathas, le 70 % de dhaonra an domhain anois ag maireachtáil faoi riail fhorlámhach de réir Ollscoil Gothenburg¹³; de bhrí go bhfuil cúlsleamhnú daonlathach tagtha chun bheith ina threocht shainithe dhomhanda sa pholaitíocht agus áirítear leis daonlathais bhunaithe, a bhfuil fadhbanna fós acu maidir le polarú polaitiúil, mífheidhmiú institiúideach agus bagairtí ar shaoirsí sibhialta; de bhrí go bhfuil an méadú ar an t-údarásaíochas, ***an neamhliobrálachas agus ar threochtaí frithghníomhaíthe ar fud an domhain, lena n-áirítear san Aontas Eorpach***, ina bhgairt ar an ord domhanda riailbhunaithe, ar chosaint agus ar chur chun cinn chearta an duine agus an daonlathais sa domhan, chomh maith leis na luachanna agus na prionsabail ar a bhfuil an tAontas fothaithe;

¹³ Ollscoil Gothenburg, The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope [Tá an domhan ag éirí níos forlámhaí - ach tá dóchas ann], an 2 Márta 2023
<https://www.gu.se/ga/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but->

Leasú

G. de bhrí go bhfuil méadú tagtha ar líon na n-uathlathas, le 70 % de dhaonra an domhain anois ag maireachtáil faoi riail fhorlámhach de réir Ollscoil Gothenburg¹³; de bhrí go bhfuil cúlsleamhnú daonlathach tagtha chun bheith ina threocht shainithe dhomhanda sa pholaitíocht agus áirítear leis daonlathais bhunaithe, a bhfuil fadhbanna fós acu maidir le polarú polaitiúil, mífheidhmiú institiúideach agus bagairtí ar shaoirsí sibhialta; de bhrí ***go bhfuil*** an t-ardú ***is suntasaí*** ar an údarásaíochas sin i ***réigiún an Aigéin Chiúin, in Oirthear na hEorpa, san Áise Láir, i Meiriceá Theas, agus i Muir Chairib***; de bhrí go bhfuil sé ag bagairt ar an ord domhanda riailbhunaithe, ar chosaint agus ar chur chun cinn chearta an duine agus ar an ndaonlathas sa domhan, chomh maith leis na luachanna agus na prionsabail ar a bhfuil an tAontas Eorpach fothaithe;

¹³ Ollscoil Gothenburg, The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope [Tá an domhan ag éirí níos forlámhaí - ach tá dóchas ann], an 2 Márta 2023
<https://www.gu.se/ga/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but->

there-is-hope.

there-is-hope.

Or. en

Leasú 38**Hermann Tertsch, Karol Karski**

thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil**A9-0424/2023****Nacho Sánchez Amor**

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin**Mír 31***Tairiscint i gcomhair rúin*

31. ag cáineadh aon ghníomh nó iarracht ar chéastóireacht agus ar íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach, fuadach forfheidhmithe, coinneáil treallach agus maruithe seachbhreithiúnacha a thionscnamh, a údarú, a chórasú nó a thoiliú nó géilleadh dóibh in imthosca ar bith, lena n-áirítear forghníomhú an dlí; á iarraidh go ndéanfadh na tíortha go léir bearta éifeachtacha a ghlacadh agus a chur chun feidhme le cur chuige atá dírithe ar íospartaigh, chun an chéastóireacht agus íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach a chosc, agus cuntasacht i leith lucht déanta na coire a áirithiú; agus á chur in iúl gur oth léi go leantar lena n-úsáid go forleathan in go leor tíortha; á thabhairt dá haire, agus é ina chúis mhór inní di, go bhfuil méadú ag teacht ar theagmhais chéastóireachta ar fud an domhain agus go mbíonn déantóirí na coire sin saor ó phionós go forleathan; á iarraidh go ndéanfadh gach tír athbhreithniú córasach ar a rialacha ceistiúcháin agus a bprótacail iompraíochta faoi seach maidir le forghníomhú an dlí i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta um chearta an duine;

Leasú

31. ag cáineadh aon ghníomh nó iarracht ar chéastóireacht agus ar íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach, fuadach forfheidhmithe, coinneáil treallach agus maruithe seachbhreithiúnacha a thionscnamh, a údarú, a chórasú nó a thoiliú nó géilleadh dóibh in imthosca ar bith, lena n-áirítear forghníomhú an dlí; **ag cáineadh go láidir, i ndáil leis sin, na bhfuadach forfheidhmithe is déanaí i Veiniséala, a bhaineann le toghchán uachtaránachta na bliana seo, amhail saoránach de chuid na Spáinne Rocío San Miguel agus a gaolta, chomh maith le básanna na n-esaantóirí Alexei Navalny sa Rúis agus Ihar Lednik sa Bhealarúis sa phríosún le déanaí;** á iarraidh go ndéanfadh na tíortha go léir bearta éifeachtacha a ghlacadh agus a chur chun feidhme le cur chuige atá dírithe ar íospartaigh, chun an chéastóireacht agus íde nó pionós eile atá cruálach, mídhaonna nó táireach a chosc, agus cuntasacht i leith lucht déanta na coire a áirithiú; agus á chur in iúl gur oth léi go leantar lena n-úsáid go forleathan in go leor tíortha; á thabhairt dá haire, agus é ina chúis mhór inní di, go bhfuil méadú ag teacht ar theagmhais chéastóireachta ar fud an domhain agus go mbíonn déantóirí na coire sin saor ó phionós go forleathan; á

iarraidh go ndéanfadh gach tír
athbhreithniú córasach ar a rialacha
ceistiúcháin agus a bprótacail iompraíochta
faoi seach maidir le forghníomhú an dlí i
gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta um
chearta an duine;

[Or. en](#)

Leasú 39**Hermann Tertsch, Karol Karski**

thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil**A9-0424/2023****Nacho Sánchez Amor**

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin**Mír 34***Tairiscint i gcomhair rúin*

34. á thabhairt dá haire nach n-urramaítear an ceart chun páirt ghníomhach agus éighníomhach a ghlacadh i saorthoghcháin, trédhearcacha agus cothroma i réimis fhorlámhacha, ollsmachtacha agus neamhliobrálacha ach freisin go bhfuil níos mó agus níos mó bacainní ar theachtadh iomlán na gceart sin i láthair i roinnt tíortha daonlathacha; á thabhairt chun suntais go mbíonn toghcháin bhréige ag na réimis sin, agus é mar aidhm leo a gcumhacht a dhaingniú, toisc nach bhfuil fíor-iomaíocht pholaitiúil, dlísteacht agus iolrachas acu; á iarraidh go neartófaí na hiarrachtaí chun rannpháirtíocht phoiblí mionlach a ráthú, chomh maith le hionadaíocht na mban agus na ndaoine óga i bpróisis toghcháin a mhéadú; ag cur sonrú i ról Mhisin Bhreathnóireachta Toghcháin an Aontais Eorpaigh sa mheastóireacht neamhspleách agus neamhchlaonta ar na próisis toghcháin a ndéanann siad faireachán orthu; á iarraidh go ndéanfaí bearta leantacha ar ghlacadh agus ar chur chun feidhme na moltaí ó na misin breathnóireachta toghcháin sin i dtríú tíortha, agus go n-áireofar iad mar phríomhghné i gcreat an chaidrimh idir an tAontas agus an tríú tír i dtrácht; á thabhairt dá haire go bhfuil cás atá ag éirí níos minice de thíortha a

Leasú

34. á thabhairt dá haire nach n-urramaítear an ceart chun páirt ghníomhach agus éighníomhach a ghlacadh i saorthoghcháin, trédhearcacha agus cothroma i réimis fhorlámhacha, ollsmachtacha agus neamhliobrálacha ach freisin go bhfuil níos mó agus níos mó bacainní ar theachtadh iomlán na gceart sin i láthair i roinnt tíortha daonlathacha; á thabhairt chun suntais go mbíonn toghcháin bhréige ag na réimis sin, agus é mar aidhm leo a gcumhacht a dhaingniú, toisc nach bhfuil fíor-iomaíocht pholaitiúil, dlísteacht agus iolrachas acu; **á iarraidh go gcuirfí cás *Veiniséala san áireamh, áit ina raibh réimeas Maduro ag cur cosc le déanaí ar an iarrthóir freasúra, María Corina Machado, chun seasamh sa toghchán uachtaránachta atá ar na bacáin***; á iarraidh go neartófaí na hiarrachtaí chun rannpháirtíocht phoiblí mionlach a ráthú, chomh maith le hionadaíocht na mban agus na ndaoine óga i bpróisis toghcháin a mhéadú; ag cur sonrú i ról Mhisin Bhreathnóireachta Toghcháin an Aontais Eorpaigh sa mheastóireacht neamhspleách agus neamhchlaonta ar na próisis toghcháin a ndéanann siad faireachán orthu; á iarraidh go ndéanfaí bearta leantacha ar ghlacadh agus ar chur chun feidhme na moltaí ó na misin

dhiúltaíonn cuireadh a thabhairt don
Aontas breathnóireacht a dhéanamh ar a
dtoghcháin agus á iarraidh go ndéanfadh
SEGS aghaidh a thabhairt ar an scéal;

breathnóireachta toghcháin sin i dtríú
tíortha, agus go n-áireofar iad mar
phríomhghné i gcreat an chaidrimh idir an
tAontas agus an tríú tír i dtrácht; á
thabhairt dá haire go bhfuil cás atá ag éirí
níos minice de thíortha a dhiúltaíonn
cuireadh a thabhairt don Aontas
breathnóireacht a dhéanamh ar a
dtoghcháin agus á iarraidh go ndéanfadh
SEGS aghaidh a thabhairt ar an scéal;

Or. en

Leasú 40

Hermann Tertsch, Karol Karski

thar ceann an Ghrúpa ECR

Tuarascáil

A9-0424/2023

Nacho Sánchez Amor

Cearta an duine agus an daonlathas ar domhan agus beartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an ábhar – tuarascáil bhliantúil 2023 (2023/2118(INI))

Tairiscint i gcomhair rúin

Mír 76

Tairiscint i gcomhair rúin

Leasú

76. á chur i bhfáth gur cheart feidhm a bheith ag clásail maidir le cearta an duine ar bhealach comhleanúnach maidir le comhaontuithe idirnáisiúnta uile an Aontais le tríú tíortha, lena n-áirítear comhaontuithe earnála agus infheistíochta, agus gur cheart faireachán géar a dhéanamh orthu sin agus gur cheart sraith shoiléir tagarmharcanna agus nósanna imeachta a bheith mar thaca leo i gcás sárúithe ar chearta an duine, agus gur cheart bonn a chur ar fáil chun dul i dteagmháil le tríú tír maidir le cearta an duine ar bhealach praiticiúil agus solúbtha; á thabhairt dá haire go ndearna an tAontas, go dtí 2014, na clásail maidir le cearta an duine a ghníomhachtú go foirmiúil dhá dhosaen uair agus ó shin i leith nár ghlac sé ach ‘bearta iomchuí’ faoi na clásail sin uair amháin; á athdhearbhú, i bhfianaise sárúithe tromchúiseacha agus leanúnacha a bheith á ndéanamh ag a thíortha comhpháirtíochta ar chlásail maidir le cearta an duine, gur cheart don Aontas freagairt go pras agus go cinntitheach, agus mar chúrsa gníomhaíochta deiridh, trí na comhaontuithe ábhartha a chur ar fionraí má bhíonn roghanna eile neamhéifeachtach;

76. á chur i bhfáth gur cheart feidhm a bheith ag clásail maidir le cearta an duine ar bhealach comhleanúnach maidir le comhaontuithe idirnáisiúnta uile an Aontais le tríú tíortha, lena n-áirítear comhaontuithe earnála agus infheistíochta, agus gur cheart faireachán géar a dhéanamh orthu sin agus gur cheart sraith shoiléir tagarmharcanna agus nósanna imeachta a bheith mar thaca leo i gcás sárúithe ar chearta an duine, agus gur cheart bonn a chur ar fáil chun dul i dteagmháil le tríú tír maidir le cearta an duine ar bhealach praiticiúil agus solúbtha; á thabhairt dá haire go ndearna an tAontas, go dtí 2014, na clásail maidir le cearta an duine a ghníomhachtú go foirmiúil dhá dhosaen uair agus ó shin i leith nár ghlac sé ach ‘bearta iomchuí’ faoi na clásail sin uair amháin; á athdhearbhú, i bhfianaise sárúithe tromchúiseacha agus leanúnacha a bheith á ndéanamh ag a thíortha comhpháirtíochta ar chlásail maidir le cearta an duine, gur cheart don Aontas freagairt go pras agus go cinntitheach, agus mar chúrsa gníomhaíochta deiridh, trí na comhaontuithe ábhartha a chur ar fionraí má bhíonn roghanna eile neamhéifeachtach; **á iarraidh, ina leith sin, go gcuirfí an Comhaontú maidir le hIdirphlé Polaitiúil agus Comhar le**

Poblacht Chúba^{1a} san áireamh, agus á iarraidh arís go gcuirfí ar fionraí é faoi Airteagal 85(3)(b) den Chomhaontú;

1a Idirphlé Polaitiúil agus Comhaontú Comhair idir an tAontas Eorpach agus a chuid Ballstát, ar thaobh amháin, agus Poblacht Chúba ar an taobh eile, IO L 337, 13.12.2016, lch. 3.

Or. en